

HAVNATUR
FONDEN

Havnaturfonden. Formål og perspektiv

Isabelle Navarro Vinten, Vicedirektør, MST
Gary Banta, Institutleder, SDU

Et meget kraftigt iltsvind i det nordlige Lillebælt, hvor der normalt er fyldt med bunddyr ihjel.

Fisk, søanemoner, krabber og snegle: Alt er dødt i, hvad plejede at være, dykkerr

Død fløjsfisk og krabbe på 28 m dybde. Video: U. Vendelbo.

Inland

Trods kunstigt åndedræt lider danske hav fortsat en kvælende død

Under havoverfladen gisper et areal på størrelse med Fyn og Bornholm lige nu efter vejret på grund af iltsvind.

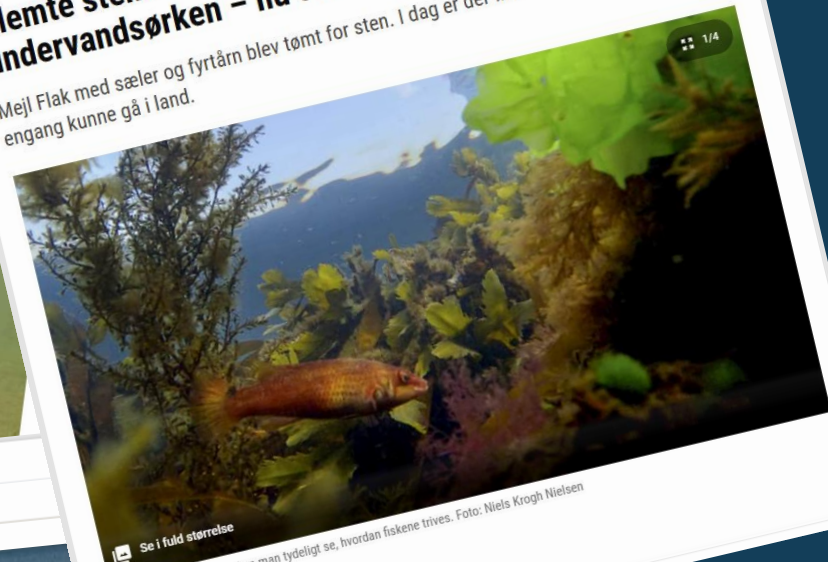

Det kan være svært at forestille sig, hvordan havet har det, når man bedst kender det fra overfladen. Det er derfor vigtigt at få dem, der bruger bugten – også bare til at nyde udsigten – med i projektet, mener WWF. Foto: Peter Maunsbach

AARHUS

Glemte stenfiskere efterlod Aarhus Bugt som en undervandsørken – nu skal revet genskabes

Mejl Flak med sæler og fyrtårn blev tømt for sten. I dag er der flere meters vand, hvor man engang kunne gå i land.

Se i fuld størrelse

På stenrev ved Aarhus Ø kan man tydeligt se, hvordan fiskene trives. Foto: Niels Krogh Nielsen

Aa < 21 okt. 2025 kl. 06:31

torsk skal genoplive bugten

Havet er i fokus

Havnaturfondens opdrag

Fonden blev "født" i sommeren 2024 og der blev afsat 500 mio. til:

- Naturgenopretningsprojekter i det danske havareal.
- Indsamling af ny viden og systematisering af eksisterende viden om naturgenopretning og sameksistens mellem natur og udbygning af vedvarende energi på havet.
- Virkemiddelkatalog med seneste viden om marin naturgenopretning.
- Kortlægning af områder til naturgenopretning i det danske havareal.
- Udvikling af digital infrastruktur til miljødata og et værktøj til gennemførelse af økosystemanalyser

Samarbejde

- Vi mærker også at havet er i fokus
- Der er mange interessenter og mange projekter i gang

Havnaturfonden's rolle i dette landskab

- Løfte de store projekter
- Løfte der hvor det er svært lokalt (sikre at hele det danske havområde er med)
- Binde projekter sammen
- Afprøve nye metoder?
- Skabe grundlag for at de lokale/private projekter kan ske på et vidensbaseret grundlag (Kortlægning)
- Sikre at vi genbruger den viden vi har om havet (data)

Vi vil gerne arbejde sammen!

Havnaturfondens projekter

Startet i 2024 - allerede god i gang

Havnaturfondens projekter

Startet i 2024 - allerede god i gang

- Medvirkende til genopretning af Taarbæk Rev

Havnaturfondens projekter

Startet i 2024 - allerede god i gang

- Medvirkende til genopretning af Taarbæk Rev
- Hjælp til Danmark planter Ålegræs (ca. 15.000 ekstra skud i 2025, i 2026 og 2027)

Havnaturfondens projekter

Startet i 2024 - allerede god i gang

- Medvirkende til genopretning af Taarbæk Rev
- Hjælp til Danmark planter Ålegræs (ca. 15.000 ekstra skud i 2025, i 2026 og 2027)
- I 2026 genetablerer fonden tre stenrev i Lillebælt (ca. 8 Hektar og 58.000 tons sten)

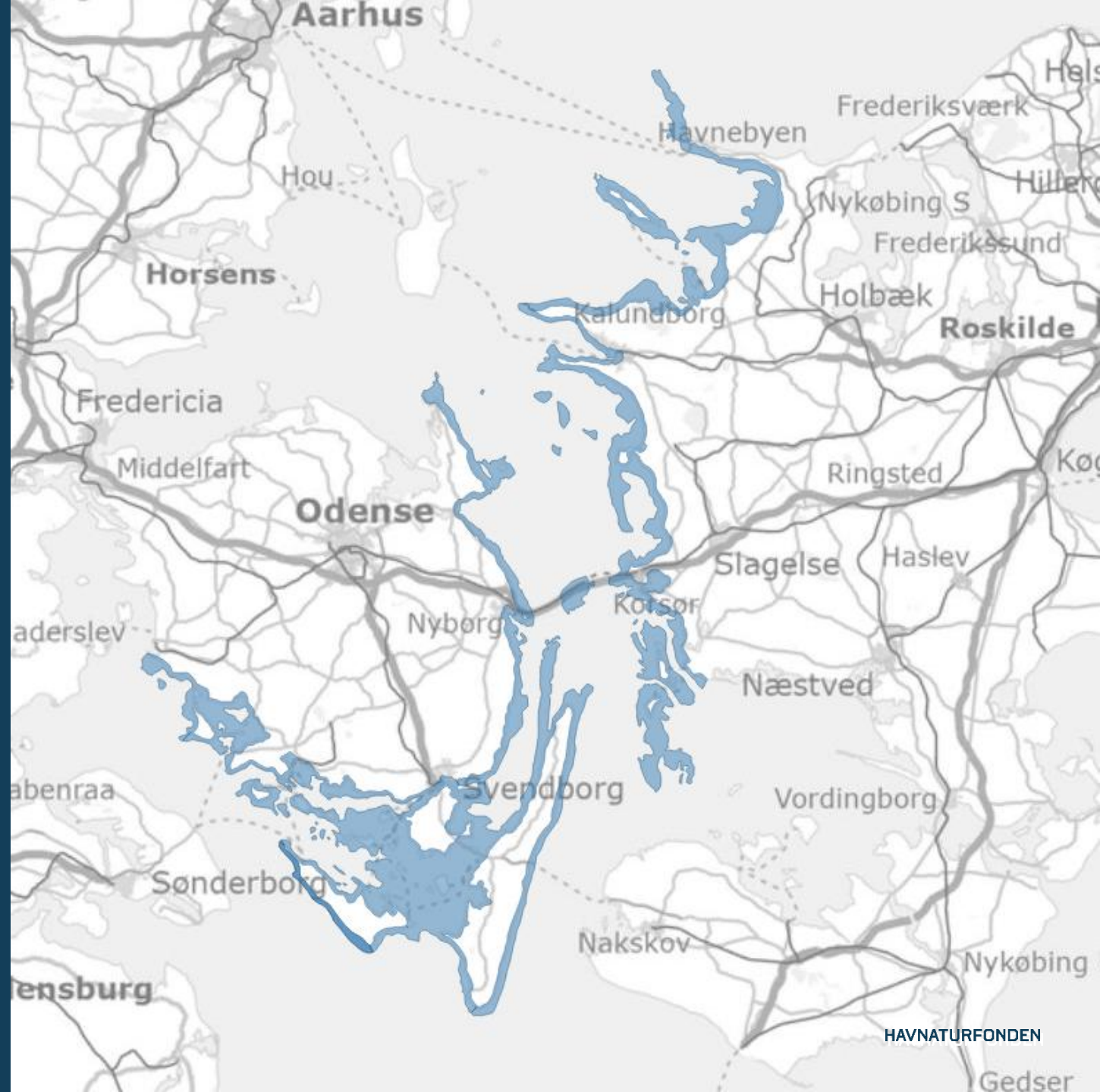

Havnaturfondens projekter

Startet i 2024 - allerede god i gang

- Medvirkende til genopretning af Taarbæk Rev
- Hjælp til Danmark planter Ålegræs (ca. 15.000 ekstra skud i 2025, i 2026 og 2027)
- I 2026 genetablerer fonden tre stenrev i Lillebælt (ca. 30 Hektar og 100.000 tons sten)
- Vi kortlægger de kystnæreområder, i 2026 færdiggøres kortlægning af Storebælt, Det Sydfynske Øhav og Sejerøbugten

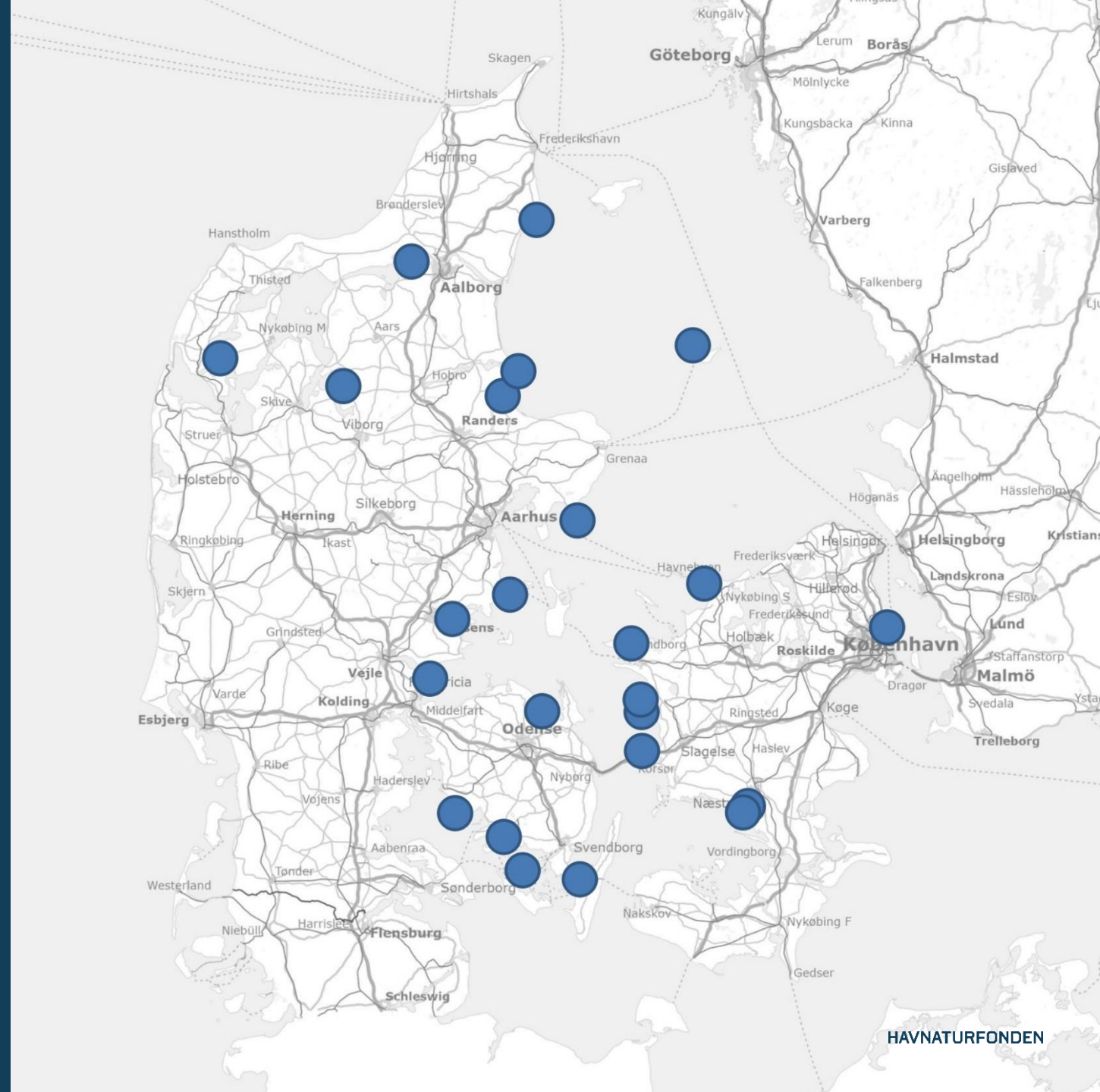

Havnaturfondens projekter

Startet i 2024 - allerede god i gang

- Medvirkende til genopretning af Taarbæk Rev
- Hjælp til Danmark planter Ålegræs (ca. 15.000 ekstra skud i 2025, i 2026 og 2027)
- I 2026 genetablerer fonden tre stenrev i Lillebælt (ca. 30 Hektar og 100.000 tons sten)
- Vi kortlægger de kystnæreområder, i 2026 færdiggøres kortlægning af Storebælt, Det Sydfynske Øhav og Sejerøbugten
- Tilskudspulje på 43,5 mio. i samarbejde med Den Danske Naturfond (svar på ansøgninger lige om lidt.)

Havnaturfondens projekter

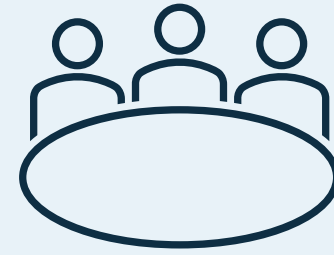
Startet i 2024 - allerede god i gang

- Medvirkende til genopretning af Taarbæk Rev
- Hjælp til Danmark planter Ålegræs (ca. 15.000 ekstra skud i 2025, i 2026 og 2027)
- I 2026 genetablerer fonden tre stenrev i Lillebælt (ca. 8 Hektar og 58.000 tons sten)
- Vi kortlægger de kystnæreområder, i 2026 færdiggøres kortlægning af Storebælt, Det Sydfynske Øhav og Sejerøbugten
- Tilskudspulje på 43,5 mio. i samarbejde med Den Danske Naturfond (svar på ansøgninger lige om lidt.)

Vi fortsætter arbejdet og vil bla. arbejde på

- Større signaturprojekter
- Sameksistens, så anlæg på havet kan få en øget biologisk funktionalitet.

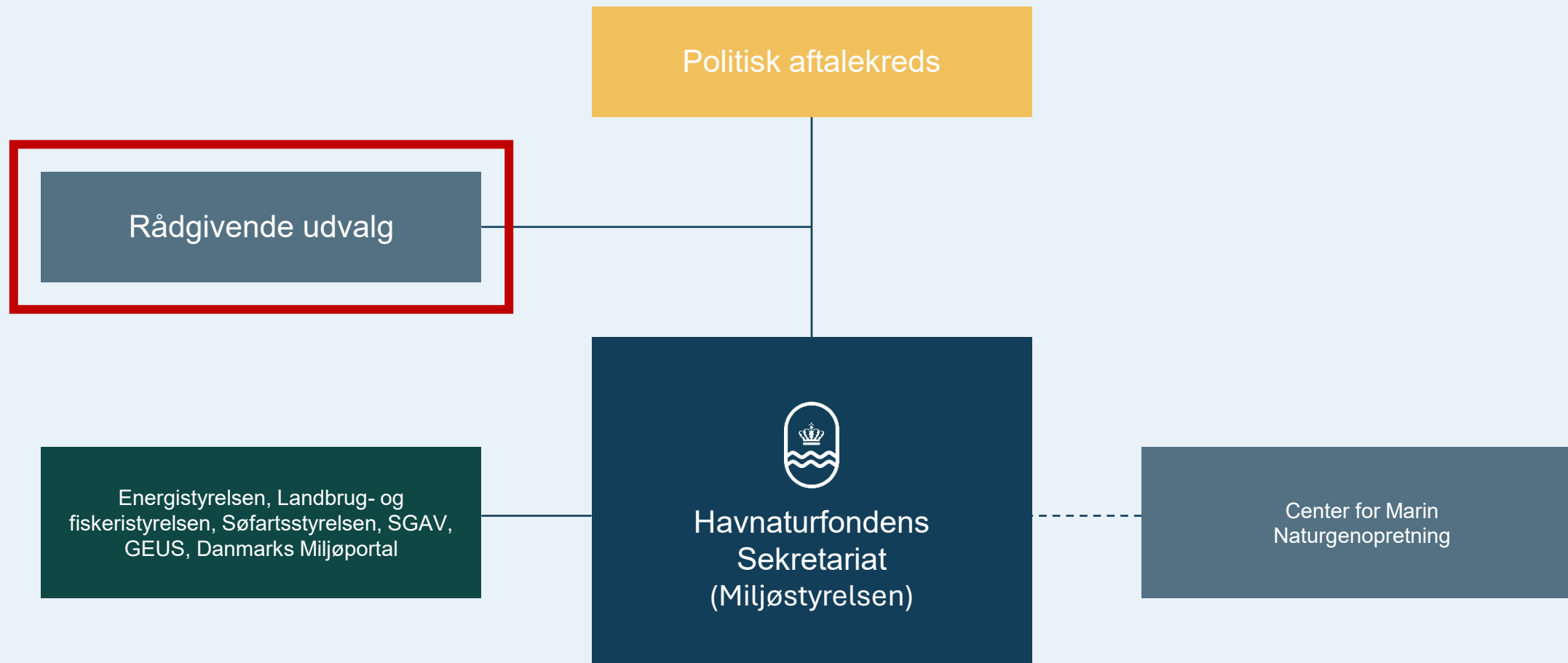

Det Rådgivende udvalg

Havnaturfondens organisation

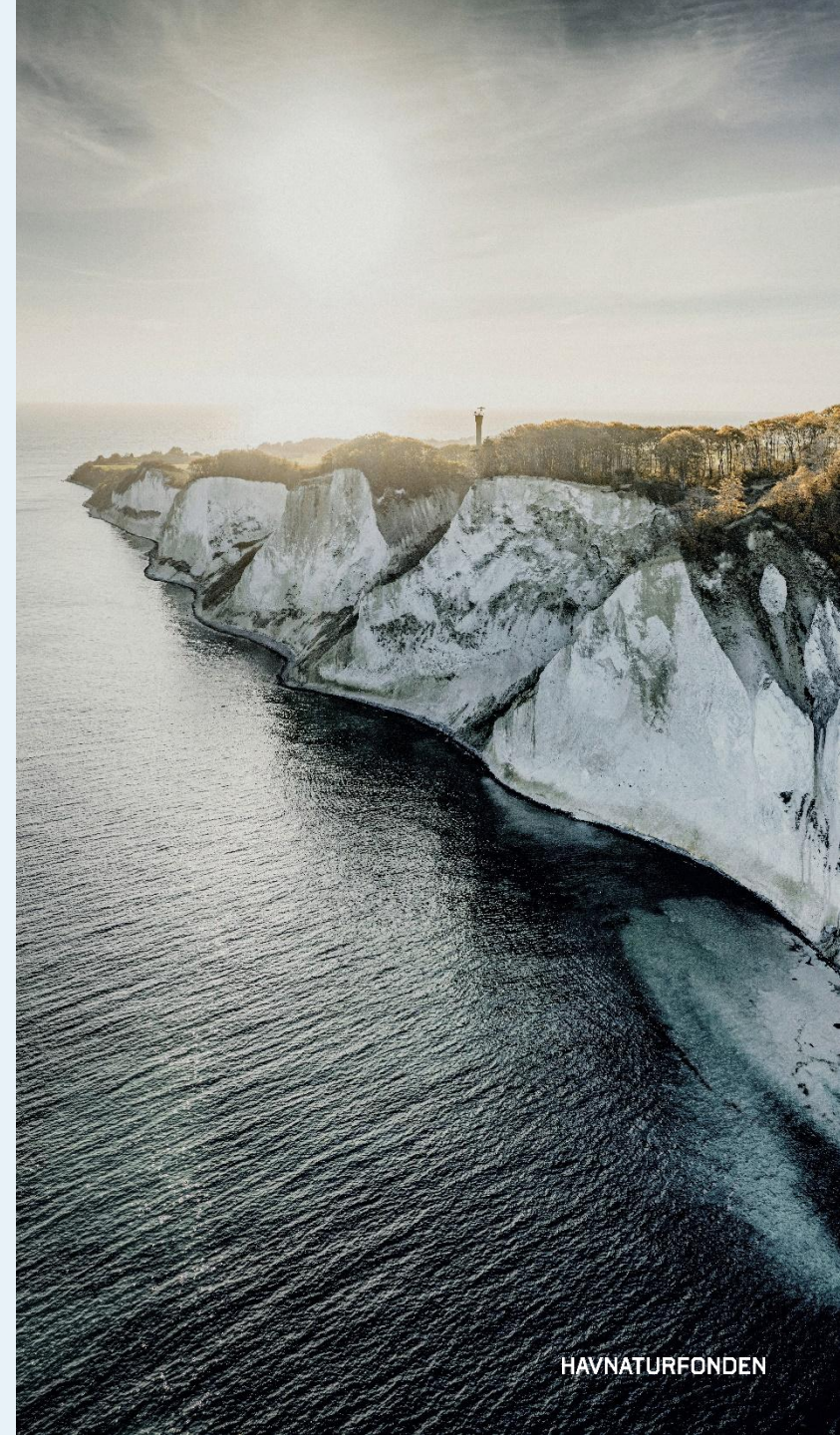
Det rådgivende udvalgs rolle

Det rådgivende udvalg skal bidrage med faglig ekspertise og inddragelse af interessenter i Havnaturfondens arbejde.

Udvalget skal blandt andet:

- Rådgive om, hvordan genopretningsprojekter og kortlægningsindsatser kan placeres og udformes
- Være med til at udvikle og prioritere projekter, der fremmer sameksistensen mellem havvindmølleparker og havets biodiversitet
- Sikre, at ny viden fra genopretningsindsatser og kortlægningsarbejde bliver inddraget i fremtidige projekter for løbende at forbedre naturgenopretningens metoder og resultater.
- Bidrage til at identificere og fremme samarbejder med eksterne partnere som fonde, virksomheder og EU-programmer

Udvalget skal hvert år komme med anbefalinger til konkrete indsatser eller projekttyper under Havnaturfonden.

Hvem sidder i udvalget?

Syddansk Universitet - Gary Banta, Institutleder (forperson)
Tænketanken Hav - Ditte Mandøe Andreasen, Programchef for genopretning (næstforperson)

Aarhus Universitet - Eva Friis Møller, Viceinstitutleder
Göteborg Universitet - Mats Lindegarth, Professor
Green Power Denmark - Nina Rask Skotte, konsulent
Danmarks Fiskeriforening - Sofie Smedegaard Mathiesen, biology og konsulent
Dansk Industri - Morten Løber, seniorchefkonsulent
Danmarks Naturfredningsforening - Emilie Kallenbach, havpolitisk rådiver
WWF Verdensnaturfonden - Thomas Kirk Sørensen, Lead Specialist Ocean

Hvilke interesser varetager udvalget?

Det rådgivende udvalg repræsenterer forskellige sektorer, perspektiver og ønsker ift. Havnatur, f.eks.:

- Viden om havnatur og havets økosystemer
- Havets biodiversitet og habitat tilstand
- Bæredygtige anvendelse af havnatur og havets ressourcer (f.eks. fisk)
- Behov for sameksistens (med vedvarende energi)
- National og international viden og praksis mht forvaltning i marine områder
- National og international miljøkrav og –forpligtelse
- Viden om samarbejdsmuligheder
- Ekspertise i funding muligheder
- Osv.

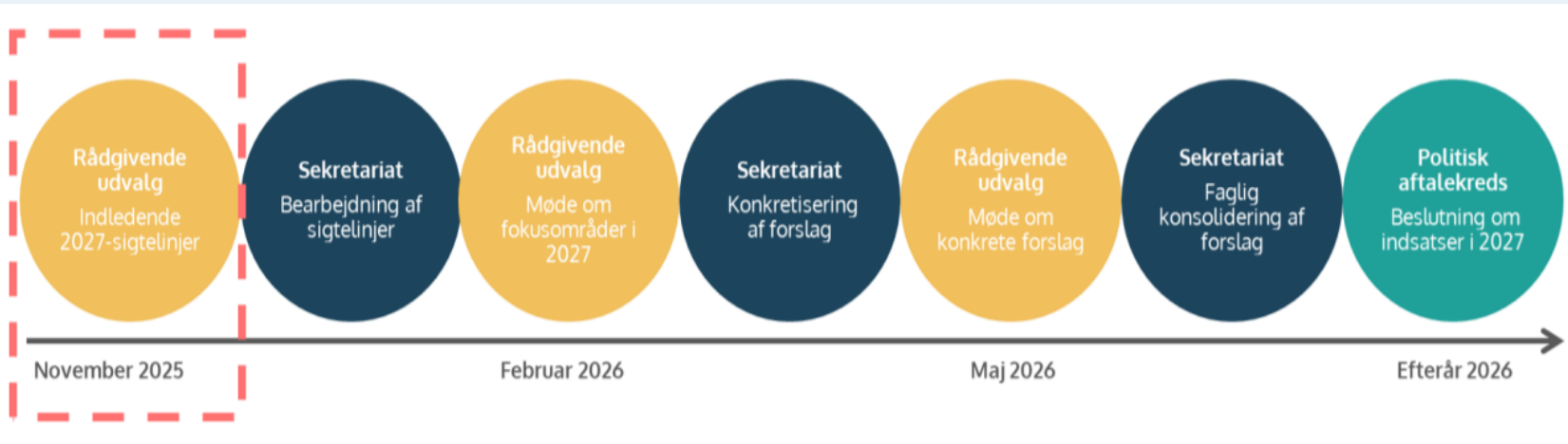

Udvalgets arbejdsform

Fortrolighed og gensidig respekt

Tæt samarbejde med fonden

Årshjul:

- Regelmæssige tjek ind møder mellem fonden og formandskabet af Det rådgivende udvalg.

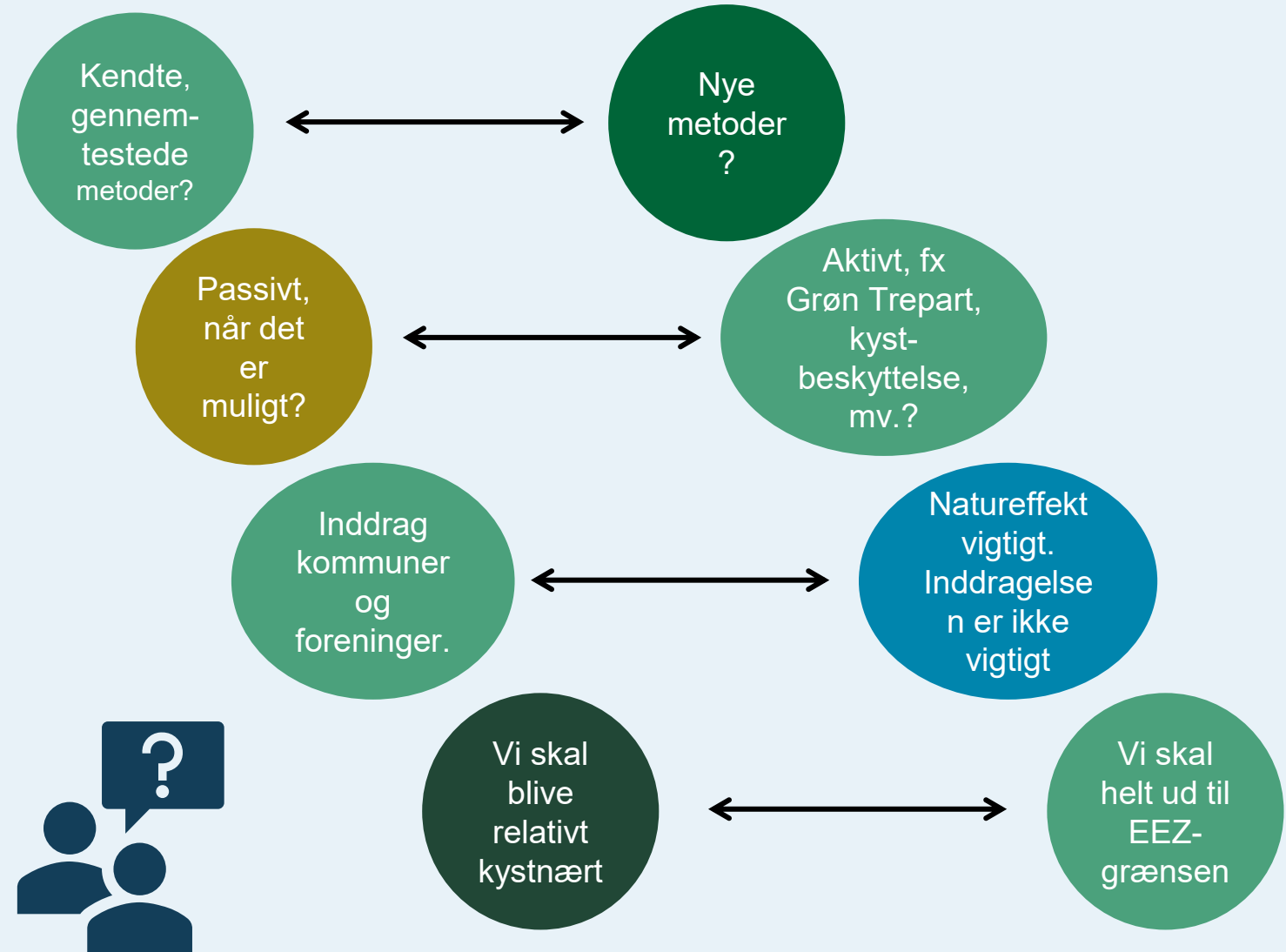

Eksempler på udvalgets arbejde – retningslinjer og dilemmaer

Hvordan skal Havnaturfonden arbejde?
(hvor skal fonden "lægge" ift diverse endepunkter, så som:

- Innovations-/risikoprofil
- Hvordan identificerer vi, hvad der skal genoprettes?
- Passivt vs. Aktive genopretnings dagsordener
- Natureffekt vs. lokalt engagement?
- Selvstændighed?
- Udbredelse (national vs. International) (kystnær vs. dybere/internationale)
- Bottom up vs. Top-down

Rådets Input/feedback til tilskudspulje til marin Naturgenopretning

Krav om baseline og effektvurdering

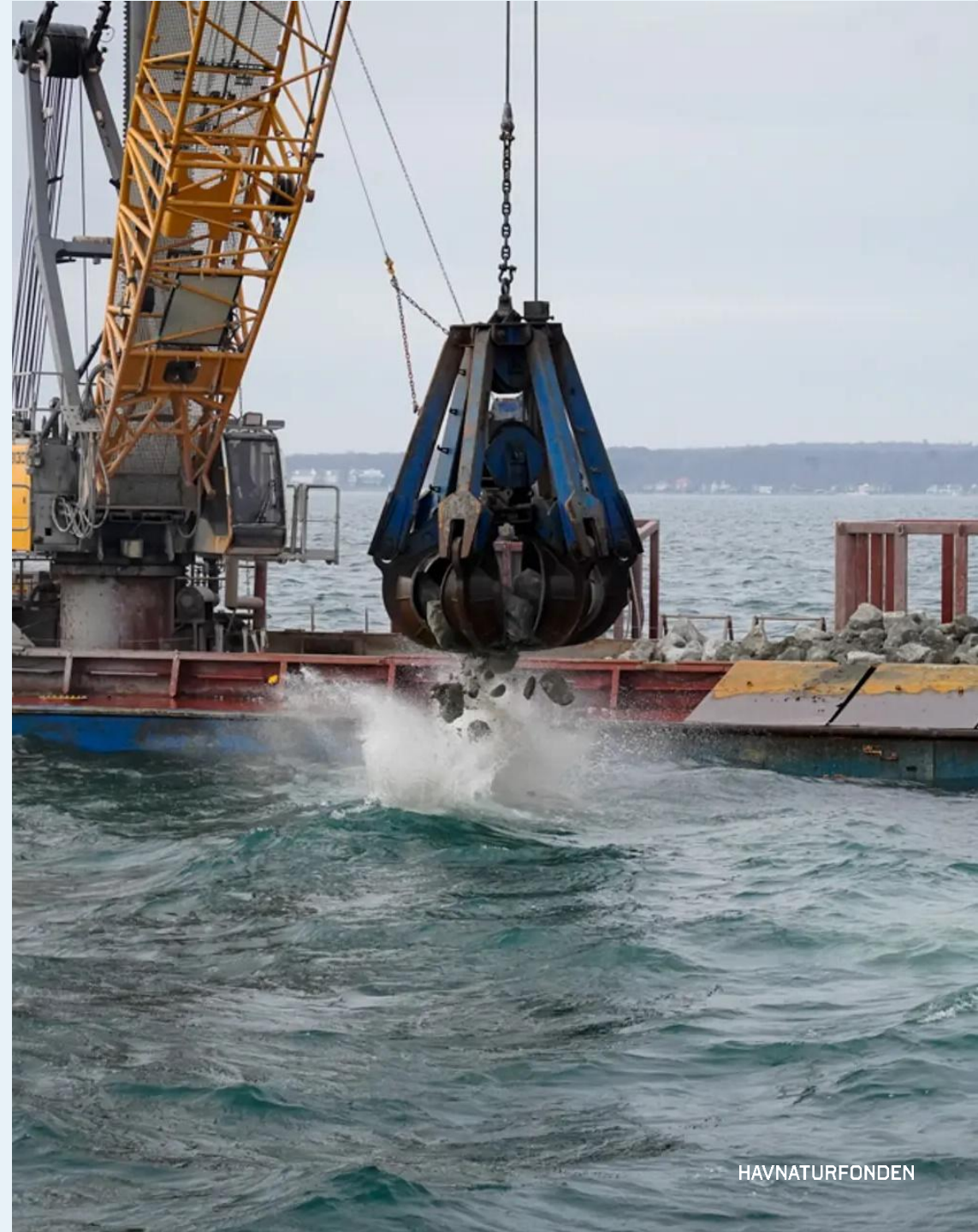
Være Flexibel i ansøgnings ift hvem kan søge og typer af projekter – bred aktørinddragelse

Priorité omkostningseffektivitet og naturbeskyttelse

Skab et visuelt overblik over områder og genopretningspotentiale

Rådets Input/feedback til "Vores Hav" - kommende signaturprojekter

Skal være et fyrtårns projekt - monumentalt og unikt i størrelse

Fokus på åbne vandområder (evt. kombineret med fjord)

Overvej hvorvidt det kan eller er beskyttet mod påvirkninger (fiskeri, kvælstof)

Overvej projektet som en del af masterplan med flere aktører og projekter

Rådets input og ønsker om belysning af videnshuller og projekter om sameksistens

Øv fokus og budget – nuværende midler er for lave.

støtter en tilbagevendende **pulje** til sameksistensprojekter

Opbakning til årligt netværksmøde og en årlig status for sameksistens.

Udarbejd **strategi for sameksistens** før konkrete projekter igangsættes.

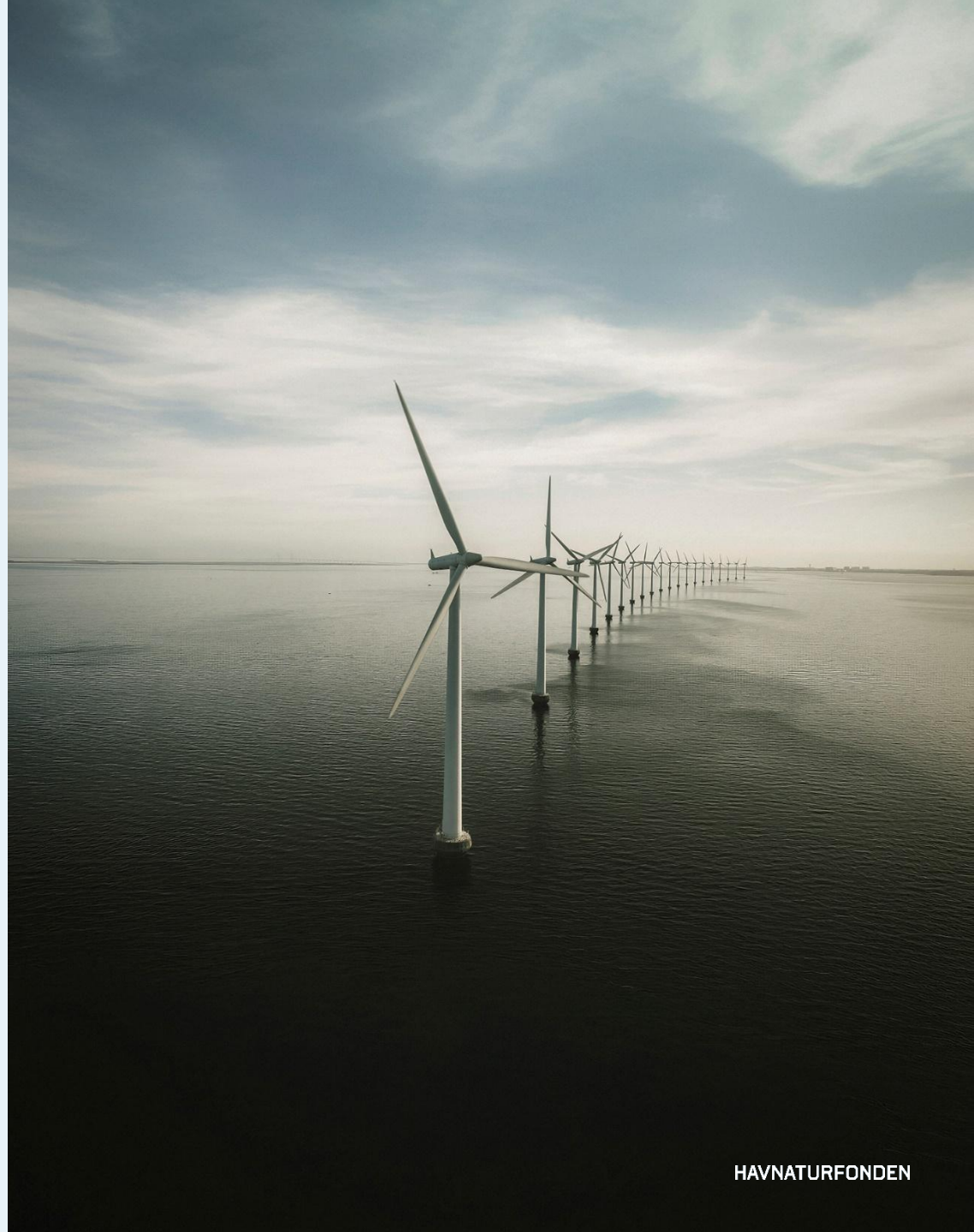

Inddrag Energistyrelsen og overvej sameksistens med fiskeri.

Overvej medfinansiering fra erhvervslivet

- ✓ Medførte konkret projekt, hvor bl.a. DTU afsøger p.t. hullerne om viden om sameksistens med havvindmølle anlæg

Tak for opmærksomheden

